

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje popoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h ali gld. 6-60
pol leta 6 . 60 3-30
četrt leta 3 . 40 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3-K-20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Dr. Stadler — grajan.

(Glas z Dunaja.)

Madžarsko in nemško časopisje je iz sebe od radosti in zadoščenja. Sarajevski nadškof dr. Stadler je na banketu, ki je tvoril zaključek zagrebskega katoliškega shoda, izrazil željo, da se Bosna čim preje združi s Hrvatsko.

Na to so objavili časopisi pismo, ki ga je pisal Stadlerju ravnatelj kabinetne pisarne Schiessl. V pismu je bila izražena nadškofu ostra graja, ker se je dotaknil kot nadškof političnega vprašanja, čegar rešitev spada v delokrog gotovih posvetnih faktorjev in posebno še v suverenske pravice cesarjeve. Graja je bila tako ostra, tembolj, ker je bila skoro demonstrativno objavljena po javnih glasilih, da je morala v prvem hipu v vseh rodoljubnih krogih zelo neprijetno iznenaditi. Tem večje veselje pa je napravila izvestnim nemškim in madžarskim šovinistom in slovanozrcem. Razglasili so po svetu, da je hrvatska in jugoslovanska ideja od zgoraj obsojena, in da torej ni nobenega upanja več, da bi se mogle kdaj uresničiti. Ravno to afektirano zmagošlavje naših starih neprijateljev pa nas sili, da pogledamo trezno, kaj je na stvari.

Dr. Stadler je bil grajan, ker je prekoratil svoj nadškofovski delokrog. Nič drugega, nič več! Posvarjen je bil prvič, ker se je sploh vtikal v politične stvari, ki nimajo z njegovim duhovnim dostojanstvom nobenega opravka, in drugič, ker se je vtikal baš v to stvar, katere rešitev spada v delokrog „gotovih posvetnih faktorjev“ in v suverenske pravice cesarjeve. Izvajati iz tega, da je zadela cesarjeva graja hrvatsko idejo samo, more samo nemška in madžarska predrznost.

Vreditev državnopravnega položaja Bosne in Hercegovine ni samo stvar Avstrije, temveč onih velevlavstij, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Faktično sta okupirani pokrajini že davno pripojeni Avstriji, toda formalno obstoja še vedno suvereniteta turškega sultana. Sultan je cerkveni poglavar bosenskih muhamedanov; bosenski pravoslavni verniki stoje pod ekumenskim patrijarhom v Carigradu. Tako celo dejanski

niso še pretrgane vse vezi med Sarajevom in Carigradom. Da se to zgodi, je treba dovoljenja onih velevlavstij, ki so izročile Bosno Avstriji v upravljanje.

Ob času, ko je bilo razmerje med Avstrijo in Rusijo zelo napeto, je rusko časopisje dolžilo Avstrijo, da ima z Bosno svoje postranske namene, iz katerih se lahko izcimi casus belli za vojno. No, tega se zdaj ni več bati. Pač pa ni verjetno, da bi velevlavstij ravnodušno gledale, če bi se Avstrija ravno v tem času, ko imajo na Kitajskem dela dovolj, svojevoljno in lepo na tihem tudi formalno polastila Bosne in Hercegovine. Iz graje nadškofu Stadlerju se vidi, kako skrbno hoče odvrniti Avstrija najmanjši sum kot da bi mislila na kaj takega. Stadler je nadškof, vplivna in ugledna oseba; njegove besede bi se lahko krivo razlagale. To je bil ves povod graje, to je bilo vse! In kaj so napravili iz tega!

Z nobeno besedo se v dotičnem pismu ne omeni, kako sodijo v najvišjih krogih o hrvatskem programu zedinjenja vseh hrvatskih pokrajin v posebno celoto, kaj šele, da bi se ta program naravnost obsodil! Kdor pa je čital te dni „vplivne in ugledne“ nemške in madžarske časopise, si je moral misliti, da so prijeli grajo in svarilo vsi tisti hrvatski in slovenski politiki, ki so se potegovali in se potegujejo za vresnitvenje hrvatske ideje, da je bil grajan in posvarjen potemtakem hrvatski narod sam, v katerem ta ideja živi in ki se tej ideji ne misli in ne more odreči nikomur na ljubo. Bas tako lahko, kakor sklepajo Madžari, da se je grajal hrvatski program, sklepamo lahko mi, da se je odobral. Ako bi se hotelo grajati, tedaj je bila to najboljša prilika, in treba je bilo celo nekaj spretnosti, da se je tej priliki izognilo. Zakaj bi se iz tega ne sklepalo, da velikohrvatska ideja sama na sebi na najvišjem mestu nima odpora, in da je bil grajan le Stadler kot oseba, ker se je dotaknil kočljive stvari v kočljivem času? — To razlaganje je vsekakor bolj opravičeno nego madžarsko zavijanje. Naroda se ne more grajati in svariti zaradi idej, ki živijo z njim, ki so neločljive od njega in ki se po naravnem zakonu morajo vresničiti. In če bi se grajalo in svarilo: — ideje gredo svoje pot naprej; ako so zdrave in naravne, se vres-

ničijo klub vsemu. To je zakon, ki ga nihče ne more premeniti, a madžarska in nemška žurnalistika najmanj!

Volilni shod v Dutovljah.

II.

Zaupnega shoda se je udeležilo, kakor smo povedali, nad 300 oseb, dasi mnogo somišljenikov ni moglo vstopiti, ker jih gosp. Štok ni poznal in torej ne povabil.

Zadnjič smo priobčili štiri resolucije, katere so bile sprejete (nekatero z malimi popolnili po želji shoda). Utemeljeval jih je dr. Tuma. — Govora ne moremo priobčiti. Iz besedila resolucij je razvidno, da se dotikajo jako važnih interesov celega Krasa. Zato je občinstvo tudi pozorno sledilo govoru dr. Tume. Gosp. Švara je predlagal, naj se zahteva v drugi resoluciji podpora tudi za nasajanje in prenavljanje tranih plant. — Na predlog g. Gomizelja pa se je razširila tretja resolucija tudi na živinska napajališča, kar je za Kras velike važnosti. Sploh so resolucije jako ugajale. — Gosp. Mahorčič iz Sežane je vprašal, kako bo s slovenskimi trobojnicami o priliki cesarjevega dohoda v Gorico, in zakaj so v pripravljajnem odboru za sprejem le 3 Slovenci. — Dr. Tuma je pojasnil, kakor smo v „Soči“ že sporočali. Njegova izpoved soglasja s „Sočnimi“ poročili. Dejal je še, da je v tem oziru težko kaj svetovati; ljudstvo naše najbrže samo pravo pogodi.

Andr. Gabršček je govoril o stališču narodno-napredne stranke do vere in duhovščine, o spremembi dr. Gregorčiča od l. 1896. dalje, ko je presel popolnoma v klerikalni tabor, ter o težnjah naših klerikalcev v obče. V svojem nad jedno uro obsežnem govoru je povedal mnogo prebriskih resnic, da mu je občinstvo čisto viharno pritrjevalo. Čim bolj je udaril po farovških grdobijah, toliko viharneje in splošneje je bilo pritrjevanje. In v tem dejstvu je dokaz, da pravo prepričanje prodira čedalje globlje v široke vrste naroda — dokaz, da je bodočnost naša na celi črti v najkrajšem času.

Predsednik g. A. Štok je dal duška svoji ogorčenosti nad pohujšljivim divjanjem duhovščine. Vsi smo se čudili zgovernosti

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.
Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglasi in poslanice

se računajo po peti-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane voseletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 80 kr. peti-vrstica.

vrlega starčka, ko je sibal skandalozno razsajanje izgnanih duhovnikov, katere so morali orožniki zapoditi z dvorišča, da je mir in da sme vsakdo svobodno povedati svoje mnenje in želje. Občinstvo je možu viharno pritrjevalo.

Kakor smo že rekli, ta shod je trajal nad 2½ ure. Nočemo tratiti dalje prostora z govori, kajti naša stranka je imela v zadnjem letu že nad 30 javnih in zaupnih shodov — in jih bo imela v prihodnje teden za teden, da čujčijo naši rojaki — v živi besedi živo istino, katere ni treba ponatiskavati. . . . Naše ljudstvo lahko vidi, da se naša stranka ne boji luči, ne boji proste besede, ne boji se udeležbe klerikalcev, marveč jih celo vabi, sicer ne le poslušat, marveč tudi, da prosto govoré, vprašajo, interpelujejo. Kako pa delajo klerikalci?

Oni prireajo skrivne shodiče, da naša stranka za nje ne izve, in tam med štirimi stenami hrabro — lažejo in obrekujejo ter farbajo neuko ljudstvo, ker se jim ni bali nikakega odgovora. . . . Ribariti hočejo torej v motni vodi — v temi! Mi pa nismo prijatelji črne teme, marveč luči! To je sijajno dokazal shod v Dutovljah ter odprl oči mnogim Kraševcem, ki doslej se niso imeli prilike videti, kako nastopajo tisti fanatični klerikalci, proti katerim se mi borimo. Treba namreč vedeti, da mnogi duhovniki na Krasu so ljubeznivi v obnašanju in tolerantni nasproti drugim; saj sta bila celo navzoča dva starejša duhovnika, ki se nista niti z besedo udeležila skandalov, katere so vodili kurata Valentinčič in Strancar ter tomajski kaplan, peten šele letos. Zato bi na marsikakega Kraševca Gabrščekov govor ne napravil takega vtisa, ako bi ne bil sam priča skandalom, katere uprizarjajo tisti, ki hočejo biti „namestniki božji“ ter apostoli miru in ljubezni. . . .

Zdaj pa nekoliko zavrnitev farovških lažij. V laži so klerikalci mojstri. Nič več jih ni sram, Boga jih pa ni strah, kakor da jim je služba „kšeft“ in niti sami ne verujejo, da živi neki Bog, ki vidi vsako laž in jo kaznuje. Že v „Slovenca“ so brzojavili, da je bil shod razgnan, ker so imeli oni dvetretjinsko večino. „Gorica“ je pa prinesla konfuzno poročilce, ki lažnike same kaže v pravi luči.

Henrik Sienkiewicz

in njegova dela.

(Dalje).

Frej nego je Sienkiewicz napisal roman »Z ognjem in mečem«, je napisal pripovedko »V tatarski sužnjosti«, kakor bi hotel s tem vprašati čitatelje: Ali hočete to, ali vam je všeč? V pripovedki je naznačil samo vodilno misel, v romanu »Z ognjem in mečem« ter v »Potopu« pa jo je široko razpredel.

Isto tako je napisal drobno pripovedko »Pojdimo za Njim«, predno je začel pisati sedaj po vsem svetu proslavljeni roman »Quo vadis«.

Ko je odšel na potovanje v Italijo in na Grško, se je povsem posvetil študijam starodavnega življenja, čegar posledica je bilo delo »Quo vadis?«, s čemur je Sienkiewicz jasno razodel svoje versko stališče.

Kaj pomenja napis: »Pojdimo za Njim?« Ali mar kliče tako samo dvoje, kakor po čudežu ohranjenih, ljubečih se ljudi? Nikakor! Oni Cinna je konečno našel resnico in pot v svetu, v katerem se je vse razpršilo, kazilo, ugonobljalo, a ta svet je našel novo življenje. Mar ni naše sedanje življenje jako podobno starodavnemu? Da, podobno mu je, in to ni znano še le od včeraj. Rešitev in bodočnost naša je jedino tam, kjer jo je našel stari svet. To, kar pravi Cinna svoji ženi in svojim rojakom Rimljanom, — pravi Sienkiewicz ljudem našega časa, naši družbi: »Pojdimo za Njim!«

Osnova romana »Quo vadis« je kaj preprosta; lahko bi bilo izraziti jo v kratki pripovedki.

Mladi patricij, katerega so oskrbovali ob času bolezni njegovi znanci, je zagledal deklico, ki je bila še kot otrok vzeta v poročstvo načelniku barbarskega ljudstva ter dana tej rodbini na odgojo. Strastno se je zaljubil vanjo. Star sorodnik in prijatelj, zaupnik Cesarjev, mu hoče v tej zadevi pomagati ter povzroči s svojim vplivom, da se jame Cesar brigati za deklico ter da naroči, naj jo pripeljejo na njegov dvor. Čundot jo dobi zaljubljeni vojaški tribun dokaj lože, nego iz hiše njenih gojiteljev. Ko pa hoče izvršiti svoj načrt, mu ona zgine na poti. Odnesejo mu jo njeni enoverci, kristijani, ter jo skrijejo. Po dolgem iskanju jo najde zopet; ko pa se je pripravila, da bi se je polastil, naleti na tako silen odpor, da bi ga bil njegov namen skoro veljal življenje. Bolnega oskrbujejo kristijani ter ljubljena deklica sama. Njegova ljubezen raste, a na ljubeče srce pade prvo seme sladkega nauka Kristusovega. Človeku se zdi, da se ljubezen mladih ljudi srečno konča — tu pa pride Neronu na misel, da bi se radoval pri pogledu na goreči Rim. Tega požara so bili potem obdolženi kristijani, vsled česar je nastalo prvo njih preganjanje. Deklica je zaprta skupno z drugimi spoznavalci Kristusovimi ter obsojena, da ima končati življenje na rogovih razkačene bika v cirku. Toda rešena na čuden način z nadlovesko možjo svojega služabnika, postane srečna žena mladega patricija, kateri, sprejevši krst, odhaja od paganskega sveta, da bi živel mirno z njo daleč proč od Rima.

To je vsa kratka vsebina romana; spletek in intrig v njem niti ni, toda situacije so druga za drugo skrajno dramatične, časih celo omamljive, popisane z

največjo umetnostjo. Prizori neizmerne krasote in moči se vrše drug za drugim, in vse osebe so opisane tako, kakor v vseh delih Sienkiewiczovih, da čitatelj ne naha na nje misliti nikdar, da se mu vtisnejo v dušo kot spomin na osebe, s katerimi je živel več let v zaupljivi dotiki.

V romanu »Quo vadis« piše Sienkiewicz o velikem duhovnem prelomu, ki je nastal v starem svetu z učenjem Kristusovim, torej o predmetu, ki mora vsakega izobraženca zanimati bolj kot vsak drugi predmet, dokler bo svet stal. Opisati orjaški pomen te dobe, je bila pač kaj težavna naloga, toda slavni pisatelj trilogije je to nalogo znamenito rešil, podavši nam popis velikih čednostij in zločinov, velikost uživanja in trpljenja, sreče in revščine, kakor malokateri pisatelj, uživajoč svetovno slavo. Poljski kritik Oleski piše o tem delu Sienkiewiczovem:

»Sienkiewicz se je naučil zreti na Rim z očmi Rimljana, govoriti kakor Rimljan. Mirno, prelepo slika postave iz časov Neronu. Ne opisuje ter ne pojasnjuje razmer; lastnosti oseb pa, katere slika, osvetljujejo z najostrejšimi žarki družbo, v kateri živé. Čitatelj zasleduje prizore ogromne drame, katere pisatelj navaja, kot gledalec, pred čegar očmi se razgrinja vse življenje starodavnega Rima.«

Skoro ves svet ima že v prevodu ta slovesni roman ter ga prištevajo k najboljšim izmed vseh onih, ki so bili napisani v poslednjem času. Splošna sodba pa je, da pred Sienkiewiczem ni še nihče lepše opisal Neronovega Rima, boja ter zmage kristijanov, njih življenja v katakombah, zmagošlavja kristijanske ljubezni ter groznega preganjanja Neronovega.

(Dalje pride).

O številu zborovalcev in razmerju obeh strank piše farovski lažnik v „Gorici“ tako-le: „Zbralo se je na dvorišču gosp. Štoka okrog 500 ljudi. Na predlog dr. Tume, naj se voli predsednika, jih je bilo gotovo dve tretjini za g. Černeta ml. iz Tomaja, oziroma za č. g. dekana Sila. Toda vladni komisar jih je naštel le 48, ter je konstatoval izvolitev predsednikom Štoka. Nasi so zahtevali pravično glasovanje. Oni so zatrjevali, da imajo večino, a šteti niso hoteli (?). Tako je trpelo kričanje nad eno uro.“

Dve tretjini od 500 je nad 300. Ali smola! Ko so steli roke, ki so glasovale za Černeta, jih je bilo le 48. „Gorica“ sama pravi, da je toliko naštel tudi vladni komisar in konstatoval izvolitev g. Štoka. Torej niti vladni zastopnik ni znal — šteti? Kako se je tu lažnik ujel v skopec, iz katerega ni rešitve. Vladni zastopnik je bil na odr, raz kateri se je lepo vse videlo; in kar smo videli mi, to je videl tudi on in to je moral konstatovati, saj taka je njegova naloga, katero je vršil z vso službeno strogostjo. Farovski lažnik se torej jezi, da tudi vladni zastopnik ne laže, kakor on. Mi sicer vidimo, da gre vladna klerikalna povsod na roko, ali vkljub temu bodo vladni zastopniki še črsto v položaju, da bodo morali konstatovati še marsikako zausnico farovskim neotesancem.

Iz dogodkov na tem shodu in poročila v „Gorici“ je naprednjakom posneli, da je treba veliko previdnosti nasproti brezvestnim klerikalnim sleparjem... Trije nunci so v Dutovljah uprizorili skandal; razsajali, grozili s pestmi in žalili vse vprek, celo vladnega zastopnika, kakor smo že sporočili. Vse to brez bojazni, da bi imeli od naše strani kako neprijetnost — ali ob istem času pozorno gledajo na vsako besedo, ki pride iz ust naših prvakov, na vsak migljaj roke, da bi ga proglasili za — zausnico itd. Kurat Štrancar je mahal okoli sebe, kakor besen; ko je pa Gab. po svoji navadi agiral z rokama — je pritekla zraven neka pijana baraba in zatlila: „Kaj vi boste gospoda tepel?“ Seveda je Gabršček vse vkup pošteno ostel in se oddaljil od take lopovske sodrge. — In ljudje, ki bi vsi lahko imeli sitnosti s sodnijo radi rabuke in žaljenja časti, se drznejo drugim kaj očitati, ki so le reagovali na primeren način na izzivanja. — Zato svetujemo vsem somisljenikom: naj bodo pozorni, kedarkoli klerikalci kravalirajo, kajti krivih prič imajo dovolj in krivo pričanje „za čast božjo“ jim je še zaslužno delo!

Lažnjivi kljukec v „Gorici“ je pustil naši stranki le jedno tretjino. Svobodno! Protestujemo pa proti infamnemu obrekovanju jednega g. učitelja, ki se je baje „odlikoval s svojo brezobzirnostjo“. — Kje, kedaj? Ali s tem, da se je mirno in dostojno udeležil shoda in ni razsajal, kakor trije nunci? Že vemo! Zunaj na cesti se je ta g. učitelj toliko spozabil, da se je spustil v pogovor s nunci in jim povedal pošteno besedo o njihovi robatosti... Zato so ga napadli v „Gorici“, pa ne s tem, da so povedali resnico, marveč obrekujejo ga v nadi, da bi mu prizadeli sitnosti za vzgled vsem drugim o farovski mogočnosti... Naj le poskusijo... Gg. učitelji vidijo tu zopet klerikalno ljubeznivost! Gorje jim, ako bi prišle zopet do veljave farovske kuhavnice. In s tem pika. — Klerikalci so svobodno, da dalje lažejo.

Domače in razne novice.

Cesar v Gorici. — Priprave za sprejem napredujejo. Pri kolodvoru koncem dovozne ceste k istemu se dvigajo vrata, ki bodo okrašena videti impozantna, med gimnazijskim poslopjem in ulico sv. Klare postavljajo tribuno, raz katero pozdravijo cesarja goriske dame, tik jezuitske cerkve in kavarne „Imperial“ pa so postavili tudi nekaka izhodna vrata. Hiše belijo in čistijo, da bo videti mesto kolikor toliko čisto in čedno, po prodajalnicah pa so razstavljene „dovoljene“ barve za zastave in dekoracije. Deželo bodo stale vse priprave nad 100.000 kron, ki se porabijo v to, da se pokaže italijanstvo v toliko večjem bliscu. Meročajni modrijani so se postavili na stališče: Gorica je italijansko mesto, ergo vse naj se kaže v laški luči; Slovenci naj dajo le denar, pa mirna Bosna. Neki „comitato provinciale“ vabi goriske dame, da povečajo sprejem cesarja. Ta vabila so le laskala Prejele so jih tudi nekatere slovenske dame, ali le v neznanom

število. Privita je tudi dopisnica za odgovor, če se udeležijo ali ne. Kaj zasluži taka laška impertinenca, so slovenske dame gotovo same uganile. — Tako smo Slovenci prezirani na celi cesti. Kaj delajo tisti trije Slovenci v pripravljalnem odseku? O tem naj bi kaj povedal dr. Gregorčič!

Solkance pred sodnijo. — V soboto smo sporočili, da na ovadbo solkanskega župnika in kromberskega vikarja je stal pred tukajšnje okrožno sodnijo g. Oblokar, ki je bil obsojen na denarno globo. Ker je ta reč zanimiva glede na zadnje občinske volitve v Solkanu, podajemo tu večji del iz govora branitelja Oblokarjevega, g. dr. Tume, ker iz istega se dobi točno sliko, kako je bilo za časa omenjenih volitev. G. dr. Tuma je govoril: Častiti gospodje sodniki! Jedna najlepših lastnosti, katere naj dičijo vsakega krščana, je pač ona, katere je izražena v naši vsakdanji molitvi: „Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpustamo svojim dolžnikom!“ Imamo pred seboj dva gospoda duhovnika, katere sta naperila kazensko ovadbo proti svojemu bližnjemu, očitno iz političnih motivov. Ona sta bila voditelja neukega ljudstva solkanskega, sta izbirala kandidat zanj in agitovala. Sli je s prva zato, da bi se izbral županom mož, ki bi bil po njih mnenju najboljši, ne pa mož, kojega želi občina. To je priznal naravnost g. župnik Kolavčič. Skušal je sicer olepsati svoje namene z motivacijo: „nismo bili zadovoljni z razmerami pod prejšnjim, predobrim županom, ker so bile v škodo občini“. Kdor le malo pozna sedanjega in prejšnjega župana, pač na prvi mah vidi, da motiv, katerega navaja gospod župnik, ni istinit, da se nikakor ne morejo nakladati prejšnjemu županu take odgovornosti za občinski blagor. Pač pa je očitno, da bi oni kot duhovniki morali misliti na to, da imajo največ upliva kot duhovniki, ali da bi ga vsaj morali imeti na moralnost, ako bi vršili svojo nalogo na pravem mestu in ob prvem času. Ako je torej gosp. župnik vodil veliko množico na volišče, ni tega storil iz drugega motiva, nego da zapreči izvolitev splošno spoštovanega g. Oblokarja in da postavi na župansko mesto tako osebo, katere, četudi ni toliko ugledna in uplivna, pa bo delala po namenu in namerah gospodov duhovnikov. Saj kaže na to tudi ta okolščina, da je gosp. vikar Anton Pahor, ki je precej oddaljen od Solkana, storil dolgo pot, se postavil na čelo volitev in jih pripeljal iz Kromberga v Solkan. Motiv, gospodje sodniki, je popolnoma jasen, in ni najmanjšega dvoma, zakaj sta nastopila g. duhovnika ne v blagor občini, ampak v škodo, kajti poostrevala sta razburjenost v občini, in naravnost rečeno, očitati se jima mora, da sta pričela volilni boj ona kot duhovnika in da sta se utikala v občinske razmere, katere jih malo brigajo ali nič. Sicer pa po dejanju, bodisi dokazano ali ne, naj si bode motiv ta ali oni, je obtožnica popolnoma neutemeljena, ker dejanje tako, kakor je, ni kaznjivo po § 303. k. z. Po § 303. bi bil pregrešek pa, ako bi bil g. Oblokar napadel duhovnika, ko je izvrševal svojo službo. To dejanje je pa izključeno; torej tudi pregrešek po § 303. Po § 305. bi bilo dejanje kaznjivo kot pregrešek edino le tedaj, ako bi bilo dokazano, da je gospod Oblokar provzročil izgrede, da je zapeljeval množico k dejanskim napadom na duhovnika. To pa nikakor ni dokazano. Danes nimamo drugega pred seboj, kakor da je gosp. Oblokar v razburjenosti izrekel nekatere žaljive besede, torej nimamo drugega dejanja, nego prestop razžaljenja časti po § 496. — Odvetnik dr. Tonkli, ki je bil napravil ovadbo, natančno precizuje vse okolnosti, katere smatra kot kaznjive, in navaja one znake, kateri spadajo pod § 496: to se je godilo javno na cesti v prito množice ljudstva in otrok, je dalo veliko pohujšanj in žali podpisane na časti in dobrem imenu. Le te besede so dokazane. Zaradi tega dejanja bi se utegnile obsoditi današnjega obtoženca. Priče, katero so bile preslišane, kratko povedo: bili smo pripadniki ene stranke, Oblokar je kričal nekatere besede. Priča Jakob Komel pa pravi, da besede niso bile naperjene proti gotovim osebam, ampak splošno. Bile so le izraz jeze in ogorčenosti. Gosp. župnik Kolavčič sam pravi, „da je bilo ljudstvo razburjeno, nejevoljno in nemirno zato, ker smo volitev zakasnil“. Na g. Kolavčiča, temeljno priče, je napravilo utis, da je bilo ljudstvo že razburjeno, ko je stopil medenj, in da je v tej splošni razburjenosti g. Oblokar zakričal par besed. Priča gosp. Anton Pahor potrjuje, da je bivši g. župan Anton Mozetič sam privoščil gosp. duhovnikom blamažo, ker je tudi on, in sicer prvi, zaploskal. Če je smatrali vsak čim za hudo delstvo zapeljevanja k izgredom, tedaj je oni, ki je prvi dal izraza svoji nejevolji, najprej kaznjiv. Ako g. Kolavčič pravi, da je bilo ljudstvo nejevoljno in priznava pravico, biti nejevoljnim, ako Pahor pravi, da se je župan Mozetič sam obnašal tako, da bi se mu lahko očitalo hujskanje, ako Kolavčič priznava „saj je celi Solkan na naši strani“, potem ni smatrati resno, da bi se bil koga bal, ampak cela stvar je le domisljija priče same. Ona pravi tudi: „pozneje, ko sem šel obhajati, je mislilo ljudstvo, insultirati me“. Iz te fantazije se da sklepati pač na drugo stran. Gosp. župnik je imel na vesti, da je agitiral, da je z agitovanjem zakrivil, da se volitev ni izvršila in je bilo ljudstvo nejevoljno, zato je šel ljudstvu s poti. Iz tega pa ni dalje sklepati, da so bile besede g. Oblokarja takrat,

ko so stopili oni na volišče, izrečene z namenom, da bi jih dejanski napadli. On prizna, da so eni zvižgali, drugi kričali „živjo“. To so navadni izrazi pohvale ali graje, in gospodu Oblokarju se ne more nič drugega očitati, nego da je grajal postopanje duhovnov, da se mešajo v tako trivialne stvari. Jaz mislim, da bi gospodje ovaditelji ne bili nikdar prišli do sklepa, da bi bilo dejanje g. Oblokarja pregrešek, ako bi se ne bili zatekli h gospodu državnemu pravdniku. Ako citamo pazljivo spise in izpovedbe prič, uvidimo, da so vse priče tega mnenja, da ta, kdor žali duhovnika, stori pregrešek, dočim ta, kdor žali navadnega človeka, ni tako kaznjiv. — Po drugi strani § 303. res štiti duhovnika, kedar izvršuje svojo službo. Isti § štiti pa tudi sodnika, štiti vsakega uradnika, kateri izvršuje svojo službo. Mislite si, častiti gospodje sodniki, da vi odstopite od svojega posla, se mešate med ljudstvo in agitujete med njim. V svesti ste si, da ne le ne zaslužite večjega ščitenja, nego drugi ljudje, ampak priznati morate celo, da ste izživali in da zaslužite razžaljenje, katero vam je došlo. Ako ste zapustili mesto, na kojem vam je delovati, ako ste se pomešali med tolpo navadnih ljudi, tedaj imate iste pravice, kakor vsak prost delavec med tolpo. Te razžalitve so torej sami ovaditelji provzročili, ker so se mešali v zanje pretrivialne stvari, namesto da bi ob strani stali in rekli: Storitve po svoji vesti, to je vaša zadeva in ne naša.

Gospod Oblokar je izrekel v jezi par besed, ker je čutil upliv gospoda župnika, kateri je šel proti njemu v volilni boj. Ako mu je tedaj ušla v trenutku kaka žaljiva beseda, ne smemo mu to preveč šteti v zlo. — Gospoda pravita, da se je godilo v tem slučaju pohujšanje. Pripomniti je treba, da se pri vseh volitvah godijo velika pohujšanja. Pohujšanje je res bilo, toda tega pohujšanja so krivi gospodje sami. Naš pregovor pravi: Kedor se med otrobe meša, tega svinje pojedo. Je sicer trivialen pregovor, toda obsega veliko resnice. Bolj svet kakor je stan, bolj kakor ga spoštujemo, toliko večje so njegove dolžnosti, da se od vsake umazane stvari drži nazaj. In ako se očita, da je nastalo pohujšanje, je nastalo vsled tega nepotrebnega mešanja, in to pohujšanje gre na njega, ker je on pravi vzrok tega pohujšanja.

Na to je predlagal, da se obtoženca oprosti krivde po § 305, ker ni po nikakem dokazano, da bi bil koga dražil k izgredom, ampak le, da se je udeležil naravnih vzklikov, kakor cela množica. Prestopek obtoženca je le prestop radi razžaljenja časti, kaznjiv po § 496. Navel je še olajševalne okolnosti ter kontno predlagal, da se za slučaj obsodbe, spremeni kazen v globo, ker je mizarski mojster z družino in mora sam voditi vse posle. Sodni dvor je upošteval vse te okolnosti ter obsodil g. Oblokarja na denarno globo, kakor smo že povedali.

Šolski dom. — Govorilo se je, da je izšla „Zlata knjiga“ z računi za l. 1899. Ali res? Mi o njej še nič ne vemo. — Tudi se govori, da učiteljsko osebje ne dobiva v redu svoje mizerne plače, kakor tudi, da sta letos opuščena dva deška razreda. — Ker je pojasnilo potrebno, ga zahtevamo v imenu vseh tistih rodoljubov, ki podpirajo šolske zavode, a ne vedo, kako je z njimi letos.

Cesarjeva zahvala. — Prejeli smo sporočilo: „Nj. ekselencija gospod cesarski namestnik je z razpisom 11. septembra t. l., št. 2322/6 naznanil, da je Nj. Veličanstvo presvetli cesar premilostno blagovolil zaukazati, naj se deželnemu glavarju izreče cesarska zahvala za čestitanje, izraženo v imenu prebivalstva poknežene grofovine o priliki Njegovega rojstnega godu.“

„Slogin“ shod pri Rebku. — Dne 22. sept. 1890. je bil izvoljen dr. Anton Gregorčič predsednikom „Sloga“ — in sicer po zaslugi A. Gabrščeka, ki se je tepel zanj... Od takrat je Gregorčič jeden občni zbor pozhrl... Dasi že davno več ne vemo, ali „Sloga“ sploh še živi, je sklical za nedeljo 16. t. m. zaupni shod pri Rebku. Dr. Gregorčič je zopet enkrat zlorabil ime stare „Sloga“. V takih poslih je mož res na mestu! Bil je torej zaupni shod. Naš poročevalec pravi, da je bil pričetek jako klavrn. S početka ni bilo 25 oseb, a tekoni zborovanja so jih še nekaj nagnali. Došli so tudi 4 učitelji, med temi sloveči skopitar Rustja, ki je v Šempasu le v posmeh in šoli jemlje vso resnost. Drugi trije so bili tihi opazovalci. Lahko so uvideli, kam je dr. Gregorčič prijadral... v objem jednega Pavlice! Dr. Gregorčič je dal vsaj jedenkrat glas od sebe. Hvala! Ali kakor je nedosleden v dejanjih, tako je bil v besedah. Celó brez srama in stida je pripovedoval, da tako žalostnega boja se nismo imeli na Gorškem, da je to nečasten, umazan boj za poedine osebe, ko je vendar jasno, da take vrste boj je prinesel Slovincem Gregorčič sam. Tudi ga ni bilo nič sram, ko je zatrjeval, da smo „Sočani“ lagali o zadnjem shodu pri Rebku, češ: takrat je bil z navdušenjem proglasen grof Coronini. Ta brbljavi semeniški profesor ni niti zarudel od srama, ko je tako govoril v oči dr. Pavlice in njegovega očeta, ki sta takrat poročala o shodu enako „Soči“. — Dalje je kvasil, da naša stranka hoče pripraviti narod ob nrvnost, ob umoralu... Dolgega klobasanja kratek konec je bil: „Vse za vero, dom, cesarja.“ Ali je molil še rožni venec, ne vemo. Za njim je govoril dr. Jozef Pavlica, drugi semeniški hujskač. Tudi on si je privoščil dr.

Tumo in Gab., falsifikovaje dejstva in zavijaje znane dogodbe, v čemur je mojster. Tudi on je sklenil pridigo z besedami: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Nadučitelj Rustja je žalostna figura v našem učiteljstvu. Svoje duševno beraštvo pa pokriva s svojim — značajem. Ta možič, ki v celem učiteljstvu nima para, je tudi „govoril“ in sklenil z besedami: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Šempaski župan pravi, da je ves srečen, ker sme Blaža Grčo za kuto držati, naglasja hvaležnost duhovščini in zakliče „živjo“ dr. Gregorčiču. Blaž Grča je namignil, da bo treba „Sloga“ popolniti in okrepiti, hote se tesneje zvezo s „Prim. Listom“, t. j. še bolj klerikalni morajo postati, in predlaga resolucijo, ki zahteva, naj se „Sloga“ pomladi na podlagi gesla: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Znani pravdar Leban iz Črniče se je jezil na župane in učitelje, ki širijo „Sočo“ in „Primorca“ in zabavljaj posebno proti učiteljstvu. Na to je Gregorčič sklenil svoj shodek ves srečen in zadovoljen. Dober mu tek! Želodec ima ta mož pač dober!

Bohinjska železnica. — Za bohinjsko železnico prično na Kranjskem v kratkem pripravljajna dela, in sicer jih bo vodil staveni nadkomisar Leop. Frisch z uradnim sedežem na Jesenicah, za črto čez Karavanke pa višji nadzornik H. Angl s sedežem v Celovcu. Čujejo se z nova glasovi od meročajnih stranij, da zgradba bohinjske železnice je zagotovljena, čeprav državni zbor se ni privolil denarnih prispevkov v njeno svrhu. Baje studirajo sedaj inženjerji, kako pričeti uspešno vrtanje pri Podbrdu za veliki tunel. Gledé na prevzetje dela pri zgradbi železnice so podane tri ponudbe, med njimi tudi ona znanega Jak. Ceconija.

Na umetniško razstavo v Ljubljano! — Tržačani poleté dne 7. oktobra v Ljubljano na umetniško razstavo. Prigodom tega izleta je pripravljeno „Dramatično društvo“ Jati isti dan zvečer opero „Aldo“ ali pa „Zrinjski“ in na željo tudi popoldne kako veseleigro ali kaj drugega, morda „Rokovnjake“. Zeleti bi bilo, da se pridruži Tržačanom tisti dan tudi kaj rodoljubov z Goriskega. Za Kraševce in Goričane je prilika ugodna. Razstava je vredna, da se jo ogleda, poleg tega pa bo preskrbljeno še za lepo gledališko igro. Kdor le utegne, naj gre v Ljubljano na razstavo!

Vojaška posadka se postavi na dan prihoda cesarja na Travniku, in sicer jo pregleda cesar takoj po službi v jezuitski cerkvi. Drugi dan obišče cesar vojašnico pešcev in topničarjev.

Imenik porotnikov, to je onih, ki so poklicani, da bodo odbrani za porotnike v bližnjem porotnem zasedanju, je postavljen na ogled pri magistratu v Gorici, kakor tudi drugodi pri oblastvih, katerim priteče. Kdor ima kaj nasvetovati ali oporeči itd., se mora oglasiti do 25. t. m.

Klerikalno lopovščine! — Grd naslov, ali ne? Toda, čitatelj, vprašamo Te, kako bi Ti imenoval to-le dejstvo: Kurat Valentincič je kričal na shodu v Dutovljah: „Tuma in Gabršček sta se zavezala z Nemci in Lahoni“. — Vprašamo, ali je sploh mogoče z besedo odgovoriti na tako infamno agitacijo črnega tulečega dervisa? In taki ljudje se ponasajo, da so — namestniki božji! Koliko pohujšanja, koliko greha! O katoliška cerkev, plakaj nad takimi svojimi služabniki!

V Tržiču se zaprli nekega nižjega železniškega uslužbenca, ker je baje govoril o umoru kralja Umberta tako, da se ne strinja z našimi zakoni.

Vsled varnostnih odredb je bilo zaprtih že toliko oseb, da so polni vsi zapori. Zato so otvorili zapore na gorškem gradu. Če se tam ne bo dosti, so na razpolago pa še vojašnice. — Aretovanja se množé od dne do dne, in jeden zadnjih dnij so zaprli nič manj nego 37 ljudi. Gleda se najstrože na vsakega količjak neznanega človeka v mestu kakor na deželi, kjer imajo orožniki stroge ukaze v tem pogledu. Svetujemo torej ponovno vsakemu, kdor gre od doma, naj vzame seboj kak dokument, da se lahko izkaže, kdo da je, ter izogne neprilikam in zaporu. Mnogo jih je imelo že sitnosti v tem oziru.

Skrit v vozu. — Na Vipavskem so prijeli nekega Petra Tepeza s Hrvaškega, ki je prišel z Reke. Skrit je bil v vozu za česplje.

Tatovi. — Zaprli so 19-letnega Josipa Fratrika iz Gorice, ki je bil kaznovan že večkrat radi tatvine, ker je ukradel Antonu Ušaju v ulici Bosco več perilnega blaga. Dalje so zaprli 15-letnega Ed. Brankoviča iz Gorice, ker je kradel železo na Placuti. — 12-letnega Angela Policardo so naznanili redarstvu, ker je kradel grozdje na polju ob poti proti Straticam.

Uradnik razgrajč. — Od več stranij smo bili vprašani, kedo da je tisti uradnik, o katerem je poročal „Il Friuli Orientale“ od torka, da so zove Henrik Jeussic, da je star 26 let ter je uradnik pri banki „Slaviji“ in je v veliki pijanosti v noči od ponedeljka na torek na Korzu tako razsajal in razgrajal, da so ga morali aretovati. Da ne bo dvoma in daljnih povpraševanj, moramo povedati, da tisti Jeussic je Henrik Jussek (recte Jushegg!), tisti sloveči nemškutar iz Ljubljane, ki je uradni vodja pri slavni „Centrifugi“ ter se tudi v Gorici brati s „heilovci!“ — „Heil“ — „Centrifuga“!

„Zveza slovenskih kolesarjev“ vabi k običnemu zboru, ki bo v nedeljo dne 23. septembra 1900. ob 10. uri popoldne v novo-voznem paviljonu „Narodnega doma“ v Ljubljani. — Vpored: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Razgovor o dirki. 5. Razgovor o ustanovitvi kolesarskega lista. 6. Razgovor o sprejemu kolesarskih društev in posameznih biciklistov v Z. S. K. 7. Razgovor, kje naj se vrši prihodnji obični zbor. 8. Volitev novega odbora. 9. Slučajnosti.

Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ vabi k VI. narodni dirki, ki se bo vršila v nedeljo, dne 23. septembra 1900. Začetek ob 2 1/2 uri popoldne. — Spored dirke: 1. Dirka pričetnikov (juniorjev): 1200 m = 3 krogi. 2. Borba za prvenstvo slov. koles. društva „Ilirija“: 2000 m = 5 krogov. 3. Glavna vožnja (predvoznja). Vsak vozač vozi 400 m = 1 krog. 4. Dirka gostov: 1200 m = 3 krogi. 5. Borba za prvenstvo „Zveze slov. kolesarjev“: 4800 m = 12 krogov. 6. Glavna (odločilna) vožnja: Vozijo prvi štirje iz predvožnje (točka 3.): 1200 m = 3 krogi. 7. Borba za prvenstvo slov. biciklistov „Ljubljana“: 1200 m = 3 krogi. 8. Handikap: 2800 m = 7 krogov. — Dirkašče je, 30 cm od notranjega oboda, dolgo 400 m, široko 8 m. Polmer rede meri 37 m; rede so vzdignene na 2 m 40 cm.

Mesto poštnega odpravnika v Logu. — K. kr. pošto in brzojavno ravnanje v Trstu razpisuje mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu v Logu (III. razred 4. stopnja), okr. glavarstvo Tolmin, proti pogodbi in kavciji 400 K; letna plača 550 K; brzojavna doklada 100 K; uradni pavšal 140 K in pavšal za slugo 252 K za dvakratno pobiranje pisem iz nabiralnika v Spodnjem Logu ter dostavljanje poštinih posiljatev v Logu, v Spodnjem Logu in v kraju poštne urada. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

„Goriški Sokol“ vabi na veselico, katero priredi v odhodnico svojim novincem v prostorih „Goriške Čitalnice“ v nedeljo dne 23. septembra 1900. Vpored obsega petje, tamburanje, igro „Napoleonov samovar“, veliko glasbeno sliko „San“ ter spevoigro „Djakova zarubitev“. Začetek ob 7 1/2 zvečer. Vstopnina: za odrasle 50 vin., dijaki 30 vin. in otroci do 10. leta 20 vin. — NB. Komentari k „San“, veliki glasbeni sliki, in tekst k spevoigri „Djakova zarubitev“ se hosta razprodajala v dvorani. — Kobilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Tukajšnje vojaško veteransko društvo priredi v proslavo 400-letnice združenja Goriško-Gradišanskega s habsburško hišo dne 23. sept. t. l. ob 4 1/2 pop. slavnostno zborovanje, katero bo v prostorih tukajšnjega centralnega semenišča. Na vsopredju je godba, petje, nagovor predsednika, narodna himna. Godba bo tukajšnjega pešp. št. 47. pod vodstvom kapelnika pl. Benczurja.

„Kmetoško bralno društvo“ v Biljah vabi na veselico, katero priredi v nedeljo dne 23. septembra t. l. v prostorih gospoda Otona Solerja v Biljah. Vpored obsega petje, godbo in veselo igro s petjem „Bob iz Kranja“. Začetek veselice ob 4 1/2 popoldne. Po veselici ples. Vsak plesni komad stane 20 vin. Vstopnina k veselici 40 vinarjev.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani bo imela v nedeljo dne 23. sept. ob 4 1/2 pop. redni letni občni zbor v prostorih g. Franje Guličeve. Dnevni red: 1. pozdrav predsednice; 2. poročilo blagajnice; 3. poročilo tajnice; 4. morebitni predlogi; 5. volitev odbora in zastopništva.

Izpred sodnije. — 57-letni Franc Tavčar iz Trsta je stal te dni pred tukajšnjo okrožno sodnijo, obtožen po § 129. kaz. z. Obsojen je bil na 4 mesece v ječo. Obnavna se je vršila pri zaprtih durih. — Delavec Jos. Manzan iz Ronk je bil obsojen na mesec dni zapor, ker je v pijanosti nevarno pretel nekemu Fr. Marega.

Izpred tržaške porotne sodnije. — 25-letna služkinja Marija Grželj iz Podgrada je bila poročila nezakonskega otroka, katerega je v noči od 22. na 23. avgusta t. l. odložila v Trstu v ulici Scoglio. Vseled tega je bila obsojena na 8 mesecev ječe. Včeraj se je sklenila obravnava proti kaznjencu v koprski kaznilnici Ivanu Tomasiču, ker je bil umoril v zaporu iz maščevanja sokaznjenco Terezo. Tomasič je bil v zaporu radi umora svojega slica. Obsojen je bil na smrt, potem pa pomilosten na 20 let v ječo. Trdi, da je nedolžen na umoru strica in da je bil Tercol kriv, da je bil obsojen; zato ga je umoril. Dobil je na novo 10 let ječe.

„Tržaški Sokol“ otvori v soboto, 22. t. m., v ulici Coroneo št. 15. svečano svojo novo društveno telovadnico. Z dnem 24. prične redni poduk za redne in starejše telovadce, gojence in za ženski oddelek. Podučeval bo učitelj telovadbe g. Matko Bergant. Zopet znamenje, kako vrli „Tržaški Sokol“ napreduje, na čemur mu moramo le čestitati, ker ta napredek pomenja mnogo gledé na naše narodno delovanje.

Požar v Pierisu. — Sum, da bi bil provzročil velik požar v Pierisu, kateri smo omenjali zadnjic, je letel na nekega Angela Brodaza iz Turjaka, ki je bival že dve leti v vili Settomini. Baje bi bil zažgal, ker je imel zavrovane premičnosti, da bi bil dobil denar. Zato so ga zaprli.

Boj za občino vipavsko, ki je trajal toliko časa, je dobojevan. Občinski zastop vipavski se je naposled konstituiral in je izvolil županom trga vipavskega gosp. Antona Hrovatina ml., sina prejšnjega zaslužnega in od klerikalcev skrajno podlo preganjanega in obkovanega župana, za občinske svetovalce pa so bili izvoljeni gg. Ivan Lekan, st., Jos. Zvokelj, Ivan Mesesnel, Ivan Ferjančič in Štefan Rehar. Živela narodna in napredna Vipava in nje sinovi!

Zahvala. — Odbor pevskega društva „Nabrežina“ v Nabrežini izreka tem potom vsem bratskim društvom, ki so se korporativno ali po deputacijah vdeležila slavnosti razvitijske nove društvene zastave, ter vsem drugim gostom: prisrčno hvalo. Istotako se zahvaljuje preblag. gospej kumici, Ani Andre, da je radovoljno prevzela nalogo kumice in je zastavi poklonila krasne trake ter srebrn venec. Prisrčna hvala tukajšnjemu narodnemu žensstvu ter dekletom za krasne darove društveni zastavi — hvala tudi slav. obč. zastopu Nabrežinskemu, da nam je šel tako izda'no na roko na vseh pripravah ter nas tudi gmotno podpiral. Hvala tudi tistim, kateri se osebno niso mogli slavnosti vdeležiti, a so nam brzojavnim potom čestitali. Tudi naši vrli narodni godbi, ki je pod vodstvom g. Majcena tako lepo povečevala našo slavnost, bodi izrečena zahvala. Vsem skupaj pa kličemo krepki: živio! in Na zdar! z upanjem, da se uresniči prekrasna sanja proroškega vsikla:

„O le buči, buči morje adrijansko
Bilo si — in boš slovanško!“

Odbor pevskega društva „Nabrežina“.

Radodaren donesek. — Narodna napredna stranka v Kanalu je nabrala 15. t. m. pri slovestu gosp. Mat. Rutarja, c. kr. sodn. svetnika, v Gorico svoto 27 K in poslala kot tako za društvo „Šolski dom“ po nakaznici.

Razgled po svetu.

Volitve v Avstriji. — Pod tem naslovom je priobčil „Agramer Tagblatt“ uvoden članek, ki je vreden, da si ga ogledamo malce bližje. Pravi: Vlada postavlja volilce pred alternativo: ali se odločite za uspešno parlamentarno delovanje, ali pa za narodna vprašanja. Članek v „Tagblattu“ dokazuje, da to vladino stališče ni pravo, posebno Hrvatje in Slovenci ne morejo vsprejeti tega stališča. Tudi mi se zavedamo važnosti teh vprašanj, saj sta ravno Primorje in Dalmacija najbolj izostala v gospodarskem pogledu. Vprašanje pa je, ali smemo res pričakovati, da se nam gospodarski položaj zboljša, ako zapostavimo narodna vprašanja? Skušnje nas uče, da ne. Kolikokrat že so Hrvatje in Slovenci v imenu gospodarskih interesov doprinasli narodne žrtve, ne da bi se nam bil zboljšal gospodarski položaj. Mi smo navadno žrtve v narodnem in gospodarskem pogledu. Naši zastopniki so vedno in v vseh možnih oblikah — v govorih, predlogih, interpelacijah — povdarjali gospodarsko propadanje od njih zastopane ljudstva in so tudi navajali sredstva, tako bi se to stanje dalo zboljšati, ali njih glas je bil vsikdar glas vpjotelega v puščavi. Naši poslanci so dokazali s tem, da pri njih narodna vprašanja ne izključujejo gospodarskih vprašanj. Naš narod v Primorju bi gotovo želel, da se parlament bavi z gospodarskimi vprašanji, ali tega ne more umeti, zakaj naj bi radi tega moral doprinasati narodne žrtve? Za nas Slovence in Hrvatje so narodna vprašanja hkrati vprašanja ekzistence in narodnega življenja; ta vprašanja tvorijo najelementarnejše pravo našega naroda. Mi smo celo prepričani, da je rešenje narodnega vprašanja temeljni pogoj mirnega gospodarskega razvoja. Slovenci in Hrvatje ne pričakujejo nobenega konkretnega rezultata od prihodnjih volitev; ako se pa vendar udeležijo istih z vsjo požrtvovalnostjo, jih vodi pri tem namen: da pred vlado in nasprotniki dokumentirajo svojo ekzistenco in da dajo krepkega izraza svojim narodnim aspiracijam. Ta pomen imajo volitve v Primorju. Če vladi ni to prav, naj le krivdo na tem pripise sama sebi. Iredentizem ne pripušča drugače. Tudi iredentovci nimajo zaupanja v gospodarsko delovanje parlamenta in stopajo v volilni boj le z namenom, da dokažejo, da je Primorje italijansko! Čim pa je tako, se mi ne moremo ozirati na vladni program, ampak moremo iti v volilne boje le z ozirom na iredentizem. Nadalje se članek bavi z vprašanjem, da-li se vlada o bodočih volitvah postavi na stran iredentizma? Po naravni strani bi bil mogoč le eden odgovor: da ne. No, Hrvatje in Slovenci ne zahtevajo od vlade nikake pomoči. Oni zahtevajo le, da je vlada nepristranska, da postopa zakonito in objektivno. Dosedaj se ni ugajalo tej zahtevi, vzlasti v Trstu ne. Le vlade dvojljiva zasluga je, da so bili izvoljeni Hortis, Mauroner in Angeli. Mi imamo vsega vzroka, da smo skeptični, nadejamo pa se vendar — tako zaključuje „Tagblatt“ — da bo dunajska vlada to pot bolj pazila na postopanje tržaškega namestništva in da naloži istemu, naj odneha od politike, ki more narediti vlado sokrivo na iredentizmu.

Deželni zbori bodo baje sklicani sredi meseca oktobra, in sicer le na kratko zasedanje, samo toliko, da bodo mogli sklepati o deželnih dokladih na državni davek na zganje. Tako se poroča z Dunaju danes.

Nemške in češke aspiracije gledé na državnozbornsko volitvo. — Nemški listi se bavijo pridno z matematično-političnimi spekulacijami. V „sudetskijh pokrajinah“, tako nazivljejo sedaj dežele češke krone, se izvoli 165 poslancev, torej 38 1/2 % vseh poslancev državnega zbora. Od teh poslancev je 64 Čehov, 61 Nemcev, 18 čeških veleposestnikov, 8 Schönerejancev, 11 socijalnih demokratov in 3 moravski veleposestniki. Kar se tiče narodnosti poslancev, napravijo novo volitve malo premembe. Borba bode samo v Budejevicah, kjer je bil izvoljen od Čehov princ Swarzenberg s 1210 glasovi proti nemškemu naprednjaku Wunderlichu, kateri je dobil 977 glasov, in v Olomucu, kjer je bil izvoljen češki kandidat Skala s 1333 glasovi proti nemškemu kandidatu, kateri je dobil 1304 glasove. Nemci mislijo, da bi si ta dva poslanka lahko pridobili. Čehi pa zopet mislijo, da Nemcem vzamejo mandat dr. Herbsta, kateri je bil izvoljen v 5. kuriji v okolici budejeviski. Tudi nemški veleposestniki zgube najbrže jeden mandat, vsled obstoječega kompromisa, v liberškem volilnem okraju. Nemški radikali mislijo, da vzamejo liberalcem mesti Heb in Zalte, a liberalci si pridobijo zopet Trutnov, kjer je bil izvoljen Wolf z jednim glasom večine. Naposled se nadejajo Čehi, da iztisnejo jednega socijalnega demokrata, kateri je bil voljen v Smichovu.

Nemška „gemeinbürgerschaft“. — Levičarske stranke so se po posvetovanjih svojih zastopnikov odločile za solidarno postopanje pri novih državnozbornskih volitvah na temelju nemške „gemeinbürgerschaft“. Ta vest je vzbudila odobravanje tudi v „rajhu“. Oficijozna „Post“ v Berlinu trdi, da ta solidarnost je naperjena proti življenju, ki napadajo nemško narodnost v Avstriji, ter so nevarni konstituciji in temeljem Cislajtanije! — Torej le po Slovanih!!

Cesarski naredbi. — „Wiener Zeitung“ priobčuje cesarsko naredbo na podlagi § 14. z dne 15. t. m. o dovolitvi državne podpore za kraje, ki trpijo vsled elementarnih nezdod, v znesku 5 milijonov kron; od tega zneska dobi Galicija za škodo vsled povodnji znesek 2,750.000 K. Nadalje priobčuje uradni list cesarsko naredbo z dne 15. t. m. o prenosu neklih določenih cesarske naredbe z dne 2. maja 1899. o zatiranju prasičje kuge.

Državno-zbornsko volitvo na Kranjskem so razpisane in se bodo vršile: iz pete kurije dne 12. decembra, iz kmetskih občin dne 18. decembra, iz mest in trgov dne 3. januarja, iz trgovske in obrtne zbornice (ki voli z ljubljanskim mestom) dne 3. januarja in iz veleposestva dne 7. januarja.

Srbija. — V Belgradu obstoja „Žensko društvo“, katero je bilo sklicalo te dni izreden občni zbor, na katerem je bila sprejeta soglasno resolucija, po kateri obsojajo postopanje kraljice Natalije proti kralju Aleksandru in kraljici Dragi. Nataliji je vzelo društvo pokroviteljstvo ter naprosilo kraljico Drago, da sprejme ona to pokroviteljstvo.

Kuga v Glasgowu. — Iz Glasgowa javljajo, da je sedaj tam bolnih za kugo 21 ljudij. Opazujejo pa 110 oseb, o katerih sumijo, da so bolni za kugo. Iz Bukaresta pa javlja nekdo, da je vse Glasgowsko mesto kakor tudi okolica okužena za kugo. Ladje, katere prihajajo iz Glasgowske luke, se morajo podvreči 10-dnevni karanteni in desinfekciji.

V Pazinu so sprejeli do nedelje na hrvatski gimnaziji 64 dijakov. Ker italijanskemu gimnaziju nedostajajo učencev, so vsprejeli tudi vse tiste, kateri so lani na hrvatskem propadli ter niso mogli naprej. Tako delajo, da le pridejo do večjega števila, potem pa razglasajo, koliko je italijanskih otrok tam doli okoli Pazina!

Dr. Laginja je sporočil političnemu društvu „Edinost“, da priredi v nedeljo dne 23. t. shod v Babičih v občini Marezige, kjer bo ob enem tudi veselica, katero priredi pevsko in bralno društvo iz Marezig.

Prince Albert Saksonski je padei dne 16. t. m. z voza, ker so se konji splašili. Ponesrečil se je tako, da je kmalu na to umrl.

IX. svetovni mirovni kongres prične zborovati dne 30. t. m. v Parizu. V odboru so med drugimi tudi Tolstoj, Björnson, Bernaert, belgijski ministerski predsednik, pa tudi pl. Zell, predsednik ogerskega ministerstva. Posebnih uspehov najbrže ni pričakovati, ker vidimo na vseh koncih in krajih sveta le pusto in orožje, glasú o miru pa ni čuti z merodajnih ust skoro od nikoder.

Burska vojna. — Iz Lorencu Marqueza so javljali 15. t. m., da je portugalski guverner na zahtevo angleškega poslanika dal Krügerja zapreti. Krügerju je bilo prepovedano, oddaljiti se iz vladne hiše in ni smel sprejemati obiskov. Schalk Burgher, novi predsednik Transvaala, ga tudi ni smel obiskati, in se je zato vrnil takoj na bojno polje. — Sedaj pa je portugalska vlada dovolila, da se Krüger ukra v Lorencu Marquezu. Guverner pokrajine Mozambique je dobil povelje, da strogo pazi na to, da se Krügerju ničesar ne zgodi in da se mu izkaže primerno spoštovanje. — Iz Bloemfonteina javljajo dalje da je general Macdonald ujel pri Winburgu 700-800 Burov in jim tudi vzel dva topova. Macdonald je zaplenil na dalje se 33 vozov, 720 volov, 65.000 patron in mnogo živeža. Buri so zažgali 3 vozove, da ne pridejo v angleške roke. — Iz Londona javljajo,

da je v škotskem mestu Ladybank govoril vodja liberalcev Asquith, kateri se je izrazil, da mora Anglija obdržati Transvaal in Oranje za-se, ker drugate bi ne bilo v južni Afriki nikoli miru. — Iz Johannesburga javljajo, da je burski poveljnik Dewet umrl. Krogla mu je predrila prsi tako, da je malo časa potem izdihnil. — Roberts se baje povrne na Anglesko. S to povrnitvijo vrhovnega angleškega poveljnika hoče Anglija dokazati, da je vojna dokončana in da sta Transvaal in Oranje angleški pokrajini. — Angleški list „Daily Express“ je brzojavnim potom vprašal predsednika Krügerja, ali misli izdati kako politično proklamacijo. Krüger je odgovoril, da ne more odgovoriti na stavljeno vprašanje, ker potuje v Evropo samo zato, da si popravi slabo zdravje.

Kitajska vojna. (Poročilo 19. in 20. t. m.) — Iz Sangaja javljajo, da je ondodno angleško časopisje Rusom zelo sovražno. Angleži, živeči v Sangaju, so baje zahtevali, da mora angleško vojno ladjevje napasti neko rusko križarko, katera je spremljala Lin-hung-čanga na potu proti severu. — V pokrajini Šantung je mnogo boksarjev. Treba bo čakati še nekaj mesecev, predno se ta pokrajina pomiri. Cesarški ukaz, kateri je bil izdan 7. t. m., ukazuje redni kitajski vojski, da se mora z boksarji biti povsod, kjer jih dobi. Princ Čing in general Junglu sta ukazala svojim vojakom, da morajo povsod ščititi tujce pred napadi boksarjev. — Nadalje javljajo iz Sangaja, da so začele Rusija, Francija in Združene države odstraniti svoje vojake iz Pekinja. — Iz Hongkonga javljajo 18. t. m., da je general Waldersee, vrhovni poveljnik zaveznikov na Kitajskem, odpotoval proti severu. — Kitajska cesarica kakor tudi njen dvor se ne mislita še povrniti v Peking. Dvor se je nastanil sedaj v Šienfu. Upati je pa, da se cesarica vendar vrne v Peking, ker so se zavezniški dosti jasno izrazili, da dokler se ne vrne, ne počno mirovna pogajanja. — Iz Londona javljajo, da so se zavezniški sporazumeli, s kom naj se začne mirovna pogajanja. Lin-hung-čanga bodo vsi zavezniški smatrali glavnim pooblaščencom kitajske vlade. — Iz Sangaja javljajo, da zavezniški postavijo Kitajcem sledeče mirovne pogoje: 1. Cela Mandžurija in okolica tientsinska ostaneta nekaj časa pod nadzorstvom zaveznikov. 2. Kitajska vlada mora zapreti in kaznovati vse poveljnike boksarjev, oziroma jih mora izročiti zaveznikom. 3. Podkralju pokrajine Jangtse mora kitajska vlada ukazati, da dovoli Evropejem pristop v vse morske luke, kakor tudi v vsa pristanišča, katera se nahajajo ob reki Jang-tse. Vsa to pristanišča ostanajo v rokah zaveznikov, dokler se ne sklene končni mir. Kitajcem se zde ti pogoji pretrdi, posebno se jim vpira princ Čing.

Narodno gospodarstvo.

Resolucije socijalnega odseka na II. takozvanem katoliškem shodu. (Konec.) — Dr. Susteršič, predsednik takozvanega katol. shoda, je začel z demokratizmom, z zahtevo splošne, direktne, jednake in tajne volilne pravice. Drugi takozvani katoliški shod se je vršil pod njegovim vodstvom, odtod tudi premišljen demokratiški program. Nikakor ne smemo podcenjevati podobnih pojavov. Pred očmi moramo imeti, da imamo opraviti s prebrisanim sovražnikom, kateremu ne nedostaja niti agilitost, niti sredstev! Drugi takozvani katoliški shod z vsemi svojimi resolucijami, posebno pa še s socijalnimi, nam pokazuje, da so klerikali na Slovenskem pripravljeni na boj na vsej črti. — Kdor je trezno razmišljal o onem migljaju, v kateri se je hotel postaviti II. takozvani katol. shod, o onem izraževanju lojalnosti in dinastičnih čutov in podobnega, je nehote zmajal z glavo, češ: težki te čakajo dnovi, draga Slovenija! In v resnici, če se tem takozvanim katoliškim stremljenjem ne postavimo v bran, kakor treba, potem bo v kratkem naša Slovenija podobna Andaluziji ali pa kakim drugim španjolskim provincijam. V resoluciji o kmetiškem stanu se zahteva: „da se ima kmetiški stan organizovati po zadrugah, ki imajo biti obvezne za vsakega kmetovalca, tako, da so one pravo stanovsko zastopstvo vsega kmetijskega ljudstva. Podlaga tej organizaciji bode okrajna, oziroma krajna zadruga; te vse naj se zvežejo v deželni zadrugi in iz vseh deželnih bodi sestavljena zveza vseh v državi se nahajajočih deželnih zadrug.“ Če natančno pregledamo in trezno premisimo to zahtevo, uvidimo, da ni napačna. Ali kdo nam more garantovati, da ne bodo naši takozvani katoličani izrabljali teh obveznih zadrug in njegovih členov v svoje namene? Bojimo se, da bi bilo treba reči, če bi se te obvezne zadruge ustanovile, tako kakor je rekel te dni neki gospod, ki pozna prav dobro znano „Gospodarsko zvezo“ na Kranjskem o le-ti: Stvar je dobra, ali notranje vodstvo je gnjilo. In to je dejal mož, ki ni strankar!! In res, „Gospodarska zveza“ sama na sebi bi ne bila siaba, ali vodstvo njeno jo hoče izrabljati v klerikalne politiske namene. Isto bi se zgodilo brez dvombe z obveznimi zadrugami. Saj poznamo vpliv duhovništva na kmeta! Temu vplivu bo treba na vsak način parirati. — Marsikdo, prečitavi resolucije socijalnega odseka na takozvanem II. katoliškem shodu, poreče: Kaj pa hočete, saj se tu zahteva prav modrih in pametnih reform? Res, prav ima. Ali mi ni kakor ne smemo teh resolucij soditi po dejm,

kar zahtevajo. Nam morajo biti v mislih vzroki: zakaj takozvani katoličani zahtevajo te reforme? Zakaj njihova skrb za delavca, kmeta, obrtnika itd.? Rekli smo že, da se naši takozvani katoličani modernizirajo, da hočejo jednakemu celiti z enakimi. Njihovo stremenje za reformami je le jedno njih sredstev, da si podvržejo široke ljudske mase. Klerikalizem se ne straši ničesar, samo, da doseže svoj namen, samo, da pride tja, kamor želi. Zgodovina nam to prejasno kaže. Poglejmo le na razvoj takozvanega krščanskega socijalizma, ki znanstveno niti ne obstoja. Krščanski socijalizem je le neko reformno gibanje v svrhu dosege gotovih ciljev. To vse moramo imeti na mislih, ako hočemo prav oceniti resolucije takozvanega II. katoliškega shoda. Preko njega in njegovih sklepov, resolucij, pa ne smemo kar preiti. Ne! Vedno moramo biti na straži. In ne le to. Pavirati moramo njihovo dobro, če je le mogoče, z boljšim, če ni mogoče, pa saj z enakim dobrim. — Mi se bomo v tem oddelku povračali še čisto na sklepe in resolucije socijalnega odseka II. takozvanega katoliškega shoda. Prepričani smo, da bo tega prav zelo potreba. Danes smo samo označili svoje stališče.

Knjževnost.

Ročni zapisnik. — V zalogi g. Rih. Šebra v Postojni je izšel VII. letnik „Ročnega zapisnika“ z imenikom ljudskih sol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južno-Slajerskem in Primorskem in z osebnim staležem kranjskega ljudsko-solskega učitelstva za šolsko leto 1900/1901. Sestavljen učitelj g. Štefan Primožič. Cena za 75 u. 1 K 40 v; za 100 u. 1 K 50 v; za 125 u. 1 K 60 v; za 150 u. 1 K 70 v. Naročnikom solskih tiskovin 40 vinarjev ceneje. Poština znaša 10 vinarjev. Ročni zapisnik je sestavljen prav tako kakor prejšnji. Zato nimamo povedati nič posebnega novega, nego to, da zapisnik prav dobro vstreza svojemu namenu, je pripravljen in prav okusno opremljen.

Poslano.*)

Gospod Franc Jeschek je razžalil družino izvoškega Jakoba Nardina s tem, da je rekel, da so tatovi. Ali slabo jo je skupil gospod. Priče in sodnija so dokazale, da je družina popolnoma nedolžna, in Franc Jeschek je bil obsojen na 30 kron globe, oziroma na tri dni zapora in na plačanje sodnih stroškov. Gospod Jeschek se lahko še nadalje bavi s častikrajo, ako mu diši ječa in sodnija.

Jakob Nardin.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Op. ured.

Izjava.

Podpisani izjavljam tem potom, da od danes naprej ne pripoznam nobenega dolga, kojega bi napravila moja soproga Urša Vuga iz Morskega št. 30. Enako neveljavno je tudi vsako plačilo, katero ona sprejme v mojem imenu.

Morsko, dne 18. septembra 1900.

Franc Vuga, hiš. št. 30,
pošta Kanal.

Denarničarica išče službe.

Vešča je v dopisovanju v slovenskem in nemškem jeziku. — Ponudbe na upravnistvo.

C. kr. vsakteremu privilegirani koj razum. kroji, ljivi krojiti. Kar napove iz knjige tabelna mera, to izpolni vsake velikosti in mode.

MARTIN POVERAJ
v Gorici,

civilni in vojaški krojač,
z zalogo najfinjšega blaga.

Edino na Travniku št. 22. I. nadstropje.

Ima svoje izborne zalogo vsake vrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblik, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono.

Velika izbér:

zavratne in ovratnikov, gotovega perila in srajce Jäger ter vseh drugih k oblekam spadajočih priprav za vsaki stan po najnižji ceni. Sprejemajo se naročila za izdelov. raznih oblik jaket, pelegrin, dežnih plaščev, tudi za dame, po najnovejši modi.

Oddá se v najem o o o o o
sobo z vsem preskrbljeno.

Dá se tudi hrano z vso oskrbo. — Sprejme se tudi dva gimnazijca. — Ponudbe je pošiljati na naše upravnistvo.

Išče se stanovanje z dvema sobama, kuhinjo, kletjo ali malo drvarnico. — Ponudbe na naše upravnistvo.

Goriška ljudska posojilnica

registrirano društvo z omejeno zavezo
v Gorici
Gospeska ulica št. 7, I. nadstropje
v lastni hiši.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni član društva, in se obrestujejo po 4 1/2 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo samo članom, in sicer na menjice po 6 % in na vknjizbe po 5 1/2 %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici št. 4

v Gorici,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetlinjice. — Rožni venc. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmihi in trgih ter na deželi. 2 35—8

VELIKA ZALOGA ŠIVALNIH STROJEV IN DVOKOLES SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

ulica Muničplo št. 1

mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16.



V zalogi imamo nad 100 šivalnih strojev vsake vrste na razpolago, kakor za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, tudi za umetno vezenje (Stickeri). Nahajajo se tudi v zalogi dvokolesa prvih tovarn kot avstrijskih in inozemskih.

Brez konkurence!)
Cene so od gl. 90 naprej.
Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!
Se topla priporočamo z odličnim spoštovanjem udani
SAUNIG & DEKLEVA.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Sens), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Salame,

pristne ogerske, najfineje vrste, izvrstnega okusa, razposilja v zavojih à 5 klgr. po gl. 1'35 kilogram tovarna salam Nagy-Sandorutza, Kispest Ogersko.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjelno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gl. 95 kr.



1 jubilejna žepna ura Sidro-Remontoir iz niklja s krasno vdelanim pokrivalom in s podobo cesarja Franca Josipa I. ali Svetega Očeta. Ima točno regulirano sekundarico. Ura se jamči tri leta. (Ni nazidna ura, kakor žal pošiljajo mnogi bazarji mesto pozlačenih.)
1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrnjena).
1 krasna igla za zavratnike za gospe iz amer.

double-zlata s kameni, podobnimi briljantom.
1 par lepih zapetnih gumbov iz pravega srebra, priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz ameriškega double-zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjševalno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razposiljam teh 12 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih gl. 2'35. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gl.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dni zadovoljno nazaj

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Veliki prazni sodovi iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30 do 70 hektolitrov, 6--7 cm debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. — Natančneje se izve pri g. L. Sternu, na Franc Jožefovi cesti št. 9.



Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Nova gostilna

v ulici Rasauer št. 1

na voglu ulice Dugana

toči izvrstna bela in črna vina. Vdobe se o vsakem dnevnem času jako okusna bodisi mrzla ali gorka jedila. Cene zmjerne.

Rojakom v mestu in z dežele se toplo priporoča udani

Anton Lasić,
gostilničar.

KAVA

DRUŽBE

SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Ivarina je najboljša cikorija.



ZALOGA

IV. JEBACINU

V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali: „Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: IVANU JEBACINU v Ljubljani.

Ivan Schindler Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

razposilja gratis in franko kataloge v slovensko-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod

Ugodni pogoji plačevanja. Za realno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

c. kr. privileg. lastnik.

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gospeski ulici št. 7, v posajilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.